

sikkerhedsdatablad

i henhold til forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), ændret ved 2015/830/EU



Chromium (III) Nitrate Nonahydrate \geq 98% p.a.

artikelnummer: **8773**
Version: **1.0 da**

dato for udstedelse: 15.07.2015

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1 Produktidentifikator

Identifikation af stoffet	Chromium (III) Nitrate Nonahydrate
Artikelnummer	8773
Registreringsnummer (REACH)	Disse oplysninger foreligger ikke.
EF-nummer	236-921-1
CAS-nummer	7789-02-8

1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes laboratoriekemikalie

1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Carl Roth GmbH + Co KG
Schoemperlenstr. 3-5
D-76185 Karlsruhe
Tyskland

Telefon: +49 (0) 721 - 56 06 0
Fax: +49 (0) 721 - 56 06 149
e-mail: sicherheit@carlroth.de
Hjemmeside: www.carlroth.de

Kompetent person, der er ansvarlig for sikkerhedsdatabladet : Department Health, Safety and Environment

e-mail (kompetent person) : sicherheit@carlroth.de

1.4 Nødtelefon

Nødopkaldstjeneste **Poison Centre Munich: +49/(0)89 19240**

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen

Klassificering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 (CLP)

Klassificering iht. GHS			
Punkt	Fareklasse	Fareklasse og -kategori	Faresætning
2.14	brandnærende faste stoffer	(Ox. Sol. 3)	H272
3.2	hudætsning/hudirritation	(Skin Irrit. 2)	H315
3.3	alvorlige øjenskader/øjenirritation	(Eye Irrit. 2)	H319

sikkerhedsdatablad

i henhold til forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), ændret ved 2015/830/EU



Chromium (III) Nitrate Nonahydrate $\geq 98\%$ p.a.

artikelnummer: 8773

2.2 Mærkningselementer

Mærkning i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 (CLP)

Signalord

Advarsel

Piktogrammer



Faresætninger

H272 Kan forstærke brand, brandnærende.
H315 Forårsager hudirritation.
H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.

Sikkerhedssætninger

Sikkerhedssætninger, forebyggelse

P221 Undgå at blande med brændbare materialer.
P280 Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjebeskyttelse/ansigtsbeskyttelse.

Sikkerhedssætninger, reaktion

P302+P352 VED KONTAKT MED HUDEN: vask forsigtigt med rigeligt sæbe og vand.
P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØJNENE: skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.

Mærkning af emballage med et indhold på højst 125 ml

Signalord: Advarsel

Symbol(er)



2.3 Andre farer

Der foreligger ingen yderligere oplysninger.

sikkerhedsdatablad

i henhold til forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), ændret ved 2015/830/EU



Chromium (III) Nitrate Nonahydrate ≥ 98% p.a.

artikelnummer: **8773**

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1 Stoffer

Stoffets navn	Chromium (III) Nitrate Nonahydrate
EF-nummer	236-921-1
CAS-nummer	7789-02-8
Molekylær formel	$\text{Cr}(\text{NO}_3)_3 \cdot 9\text{H}_2\text{O}$
Molær masse	400,2 ^g / _{mol}

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger



Generelle bemærkninger

Alt tilsmudset tøj tages af.

Efter indånding

Sørg for frisk luft. I alle tilfælde af tvivl, eller hvis symptomer vedvarer, søges læge.

Efter hudkontakt

Skyl/brus huden med vand. I alle tilfælde af tvivl, eller hvis symptomer vedvarer, søges læge.

Efter øjenkontakt

Skyl grundigt med rent, frisk vand i mindst 10 minutter og åbn øjnene godt op. I tilfælde af øjenirritation skal der opsøges en øjenlæge.

Efter indtagelse

Skyl munden. I tilfælde af ubehag ring til en læge.

4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Medfører let til moderat irritation, Irritation

4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

ingen

Chromium (III) Nitrate Nonahydrate \geq 98% p.a.

artikelnummer: 8773

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1 Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler

Afstem slukningsmidler efter omgivelserne
vandspraystråle, skum, slukningspulver, tørt, carbondioxid (CO₂)

Uegnede slukningsmidler

vandstråle

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Brandnærende egenskab. Ikke-brændbar.

Farlige forbrændingsprodukter

Ved brand kan der opstå: nitrogenoxider (NO_x)

5.3 Anvisninger for brandmandskab

Træf normale foranstaltninger mod brand og bekæmp den på en fornuftig afstand. Anvend luftforsynet ånde-
drætsværn.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

For ikke-indsatspersonel

Tilstrækkelig udluftning. Anvendelse af egnet beskyttelsesbeklædning (herunder de personlige værnemidler, der er omhandlet i punkt 8 i sikkerhedsdatabladet) for at forhindre forurening af hud, øjne og beklædning.
Undgå indånding af støv.

6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Holdes væk fra afløb, overfladevand og grundvand.

6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Råd om, hvordan spild inddæmmes

Tildækning af afløb.

Råd om, hvordan der renses op efter spild

Optages mekanisk. Begrænsning af støvudvikling.

Andre oplysninger om spild og udslip

Placeres i egnede beholdere til bortskaffelse. Udluft det berørte område.

Henvisning til andre punkter

Farlige forbrændingsprodukter: se punkt 5. Personlige værnemidler: se punkt 8. Materialer, der skal undgås: se punkt 10. Forhold vedrørende bortskaffelse: se punkt 13.

Chromium (III) Nitrate Nonahydrate $\geq 98\%$ p.a.

artikelnummer: 8773

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Særlige forholdsregler er ikke påkrævet.

- **Foranstaltninger til at undgå brand og aerosol- og støvdannelse**

Undgå at blande med brændbare materialer.

Råd om generel hygiejne

Undlad at spise, drikke og ryge i arbejdsområderne. Før pausen og ved arbejdets ophør bør hænderne vaskes.

7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevares et tørt sted. Hold beholderen tæt lukket.

Uforenelige stoffer eller blandinger

Overhold anbefalinger om kombineret opbevaring. Må ikke anvendes/opbevares i nærheden af brændbare materialer.

Hensyntagen til andre råd

Ikke påkrævet.

- **Krav til ventilation**

Anvend lokal og almen ventilation.

- **Særlig indretning af lagerlokaler eller -beholdere**

Anbefalet lagertemperatur: 15 - 25 °C.

7.3 Særlige anvendelser

Der foreligger ingen oplysninger.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1 Kontrolparametre

Nationale grænseværdier

OEL-værdier (grænseværdier for erhvervsmæssig eksponering)

8.2 Eksponeringskontrol

Individuelle beskyttelsesforanstaltninger (personlige værnemidler)



Beskyttelse af øjne/ansigt

Anvend sikkerhedsbriller med sidebeskyttelse.

Beskyttelse af hud

- **beskyttelse af hænder**

Brug egnede beskyttelseshandsker. Kemiske beskyttelseshandsker, som er testet i henhold til EN 374, er egnede. Til specielle formål anbefales det at kontrollere beskyttelseshandskernes modstandsdygtighed over for kemikalier i samarbejde med producenten af disse handsker.

Chromium (III) Nitrate Nonahydrate $\geq 98\%$ p.a.

artikelnummer: **8773**

- **materialetype**

NBR (Nitrilkautsjuk)

- **materialetykkelse**

>0,11 mm.

- **gennemtrængningstid af handskematerialet**

>480 minutter (permeation: trin 6)

- **andre beskyttelsesforanstaltninger**

Tillad perioder til hudregenerering. Forebyggende hudbeskyttelse (beskyttende creme/salve) anbefales.

Åndedrætsværn

Egnet filter (EN 143). Åndedrætsbeskyttelse er nødvendigt ved: Støvudvikling. P2 (filtrerer mindst 94 % af de luftbårne partikler, farvekode: hvid).

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Holdes væk fra afløb, overfladevand og grundvand.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Udseende

Fysisk tilstand	fast
Farve	blå
Lugt	af: Salpetersyre
Lugttærskel	Ingen tilgængelige oplysninger

Andre fysiske-kemiske parametre

pH-værdi	2 - 3 i 50 g/l vand ved 20 °C
Smeltepunkt/frysepunkt	66 °C
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval	Disse oplysninger foreligger ikke.
Flammepunkt	ikke anvendelig(t)
Fordampningshastighed	ingen tilgængelige oplysninger
Antændelighed (fast stof, luftart)	Ikke-brandfarlig
<u>Eksplisionsgrænser</u>	
• nedre eksplisionsgrænse (LEL)	disse oplysninger foreligger ikke
• øvre eksplisionsgrænse (UEL)	disse oplysninger foreligger ikke
Eksplisionsgrænser for støvskyer	disse oplysninger foreligger ikke
Damptryk	Disse oplysninger foreligger ikke.
Massefylde	1,8 g/cm ³
Dampmassefylde	Disse oplysninger foreligger ikke.

Chromium (III) Nitrate Nonahydrate ≥ 98% p.a.artikelnummer: **8773**

Bulk-massefylde	710 kg/m ³
Relativt massefylde	Oplysninger om denne egenskab foreligger ikke.
<u>Opløselighed</u>	
Vandopløselighed	810 g/l ved 20 °C
<u>Fordelingskoefficient</u>	
n-oktanol/vand (log KOW)	Disse oplysninger foreligger ikke.
Selvantændelsestemperatur	Oplysninger om denne egenskab foreligger ikke.
Viskositet	ikke relevant (faststof)
Eksplorative egenskaber	ingen
Oxiderende egenskaber	brandnærende

9.2 Andre oplysninger

Der foreligger ingen yderligere oplysninger.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet**10.1 Reaktivitet**

brandnærende egenskab

10.2 Kemisk stabilitet

Stoffet er stabilt under normale omgivende og forventede temperatur- og trykforhold ved opbevaring og håndtering.

10.3 Risiko for farlige reaktionerReagerer voldsomt med: Reduktionsmiddel**10.4 Forhold, der skal undgås**

Nedbrydning sker fra temperaturer på: >100 °C.

10.5 Materialer, der skal undgås

forskellige metaller

10.6 Farlige nedbrydningsprodukter

Farlige forbrændingsprodukter: se punkt 5.

Chromium (III) Nitrate Nonahydrate ≥ 98% p.a.artikelnummer: **8773****PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger****11.1 Oplysninger om toksikologiske virkninger****Akut toksicitet**

Eksponeringsvej	Slutprodukt	Værdi	Art	Kilde
oral	LD50	3250 mg/kg	rotte	

Hudætsning/hudirritation

Forårsager hudirritation.

Alvorlige øjenskader/øjenirritation

Forårsager alvorlig øjenirritation.

Luftvejssensibilisering eller hudsensibilisering

Klassificeres ikke som respiratorisk sensibiliserende stof eller hudsensibiliserende stof.

Sammenfatning af vurdering af CMR-egenskaberne

Klassificeres ikke som kimcellemutagent, carcinogent eller reproduktionstoksisk

• Specifik målorgantoksicitet, enkel eksponering

Klassificeres ikke som specifikt målorgantoksisk (enkel eksponering).

• Specifik målorgantoksicitet, gentagen eksponering

Klassificeres ikke som specifikt målorgantoksisk (gentagen eksponering).

Aspirationsfare

Klassificeres ikke som forbundet med aspirationsfare.

Symptomer forbundet med fysiske, kemiske og toksikologiske egenskaber**• Ved indtagelse**

data foreligger ikke

• Ved indånding

lokalirriterende virkninger

• Ved kontakt med huden

lokalirriterende virkninger

Andre oplysninger

Ingen.

Chromium (III) Nitrate Nonahydrate \geq 98% p.a.

artikelnummer: 8773

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1 Toksicitet

iht. 1272/2008/EF: Klassificeres ikke som farlig for vandmiljøet.

12.2 Nedbrydningsproces

Metoderne til bestemmelse af den biologiske nedbrydningsevne kan ikke anvendes på uorganiske stoffer.

12.3 Bioakkumuleringspotentiale

Forstærkes ikke nævneværdigt i organismer.

12.4 Mobilitet i jord

Data foreligger ikke.

12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Data foreligger ikke.

12.6 Andre negative virkninger

Farlig for vand.

PUNKT 13: Bortskaffelse

13.1 Metoder til affaldsbehandling

Dette materiale og dets beholder skal bortskaffes som farligt affald. Indholdet/beholderen bortskaffes i overensstemmelse med lokale/regionale/nationale/internationale regler.

Oplysninger med relevans for udledning af spildevandet

Må ikke tømmes i kloak afløb.

Affaldsbehandling for beholdere/emballage

Det er farligt affald; det er kun tilladt at benytte emballager, som er godkendt (f.eks. iht. ADR).

13.2 Relevante bestemmelser om affald

Tilordningen af affaldskoder/affaldsbetegnelser skal udføres branche- og processpecifikt jfr. EAK.

13.3 Bemærkninger

Affald skal sorteres i kategorier, som kan håndteres særskilt af de lokale eller nationale affaldshåndteringsanlæg. Tag hensyn til gældende nationale eller regionale bestemmelser.

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1	UN-nummer	2720
14.2	UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	CHROMNITRAT
	Farlige indholdsstoffer	Chromium (III) Nitrate Nonahydrate
14.3	Transportfareklasse(r)	
	Klasse	5.1 (oxiderende stoffer)
14.4	Emballagegruppe	III (mindre farligt stof)
14.5	Miljøfarer	ingen (ikke miljøfarlig iht. forordningerne om farligt gods)

Chromium (III) Nitrate Nonahydrate \geq 98% p.a.artikelnummer: **8773****14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren**

Bestemmelserne for farligt gods (ADR) skal overholdes på området.

14.7 Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL og IBC-koden

Det er ikke hensigten at gennemføre bulktransport.

14.8 Oplysninger om hver af FN-modelbestemmelserne (UN Model Regulations)**• Transport med jernbane eller ad vej eller indre vandveje af farligt gods (ADR/RID/ADN)**

UN-nummer	2720
Officiel godsbetegnelse	CHROMNITRAT
Angivelser i transportdokumentet	UN2720, CHROMNITRAT, 5.1, III, (E)
Klasse	5.1
Klassifikationskode	O2
Emballagegruppe	III
Faremærkat(er)	5.1



Undtagne mængder (UM)	E1
Begrænsede mængder (BM)	1 kg
Transportkategori (TK)	3
Tunnelrestriktionskode (TRK)	E
Farenummer	50

• International Maritime Dangerous Goods Code (IMDG-koden)

UN-nummer	2720
Officiel godsbetegnelse	CHROMIUM NITRATE
Angivelser i transportdokument (shipper's declaration)	UN2720, CHROMNITRAT, 5.1, III
Klasse	5.1
Emballagegruppe	III
Faremærkat(er)	5.1



Særlige bestemmelser (SB)	-
Undtagne mængder (UM)	E1
Begrænsede mængder (BM)	5 kg

Chromium (III) Nitrate Nonahydrate \geq 98% p.a.

artikelnummer: 8773

EmS	F-A, S-Q
Stuvningskategori	A

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Relevante bestemmelser fra Den europæiske Union (EU)

- **Forordning 649/2012/EU om eksport og import af farlige kemikalier**
Ikke registreret.
- **Forordning 1005/2009/EF om stoffer, der nedbryder ozonlaget**
Ikke registreret.
- **Forordning 850/2004/EF om persistente organiske miljøgifte**
Ikke registreret.
- **Begrænsninger i henhold til REACH, bilag XVII**
ikke registreret
- **Fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse (REACH, bilag XIV)**
ikke registreret
- **Seveso-direktiv**

96/82/EF (Seveso II)				
Nr.	Farligt stof/farekategorier	Tærskelmængde (tons)		Anv.
3	brandnærende	50	200	

96/82/EF (Seveso II)				
Nr.	Farligt stof/farekategorier	Tærskelmængde (tons)		Anv.
3	brandnærende	50	200	

2012/18/EU (Seveso III)				
Nr.	Farligt stof/farekategorier	Tærskelmængde (tons) for anvendelse af kolonne 2-krav og kolonne 3-krav		Anv.
P8	oxiderende væsker og faste stoffer	50	200	55)

Anmærkning

55) Oxiderende væsker, kategori 1, 2 eller 3, eller oxiderende faste stoffer, kategori 1, 2 eller 3

Direktiv 2011/65/EU om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr (RoHS) - bilag II

ikke registreret

Chromium (III) Nitrate Nonahydrate ≥ 98% p.a.artikelnummer: **8773****Forordning 166/2006/EF om oprettelse af et europæisk register over udledning og overførsel af forurenende stoffer (PRTR)**

ikke registreret

Direktiv 2000/60/EF om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (WFD)

ikke registreret

Nationale fortegnelser

Stoffet er registreret i de følgende nationale fortegnelser:

- EINECS/ELINCS/NLP (Europa)

15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering

Ingen kemikaliesikkerhedsvurdering er blevet gennemført for dette stof.

PUNKT 16: Andre oplysninger**Forkortelser og akronymer**

Fork.	Forklaring af anvendte forkortelser
ADN	Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par voies de navigation intérieures (Den europæiske overenskomst om international transport af farligt gods ad indre vandveje)
ADR	Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (Den europæiske overenskomst om international transport af farligt gods ad vej)
CAS	Chemical Abstract Service (database med en fortegnelse over kemiske forbindelser)
CLP	Forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger
CMR	Carcinogenic, Mutagenic or toxic for Reproduction (kræftfremkaldende, mutagen eller reproduktionstoksisk)
EINECS	European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances (den europæiske fortegnelse over markedsførte kemiske stoffer)
ELINCS	European List of Notified Chemical Substances (den europæiske liste over anmeldte stoffer)
EmS	Tidsplan i Nødstilfælde
GHS	"Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals" "Globalt Harmoniseret System til Klassificering og Mærkning af Kemikalier", udviklet af FN
IMDG	International Maritime Dangerous Goods Code (den internationale kode for søtransport af farligt gods)
MARPOL	konventionen af 1973 om forebyggelse af forurening fra skibe (fork. for "marine pollutant")
NLP	No-Longer Polymer
PBT	Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk
REACH	Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier)
RID	Règlement concernant le transport International ferroviaire des marchandises Dangereuses (forordning om international transport af farligt gods ad jernbane)
vPvB	very Persistent and very Bioaccumulative (meget persistent og meget bioakkumulativ)

Henvisninger til den vigtigste faglitteratur og de vigtigste datakilder

- Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), ændret ved 2015/830/EU
- Forordning (EF) nr. 1272/2008 (CLP, EU GHS)

Chromium (III) Nitrate Nonahydrate ≥ 98% p.a.artikelnummer: **8773****Fortegnelse over de vigtigste sætninger (kode og fuldstændig ordlyd som beskrevet i kapitel 2 og 3)**

Kode	Tekst
H272	kan forstærke brand, brandnærende
H315	forårsager hudirritation
H319	forårsager alvorlig øjenirritation

Ansvarsfraskrivelse

Oplysningerne i dette sikkerhedsblad svarer efter bedste vidende til vort kendskab på tidspunktet for trykning. Informationerne skal give dig nogle holdepunkter for sikker omgang med det på dette sikkerhedsdatablad nævnte produkt med hensyn til lagring, forarbejdning, transport og bortskaffelse. Oplysningerne kan ikke overføres på andre produkter. For så vidt som produktet bliver blandet eller forarbejdet med andre materialer, så kan oplysningerne på dette sikkerhedsdatablad ikke uden videre overføres på det ny materiale, der således er fremkomme.